

مشاوره، خانواده، دانش آموز

آشنایی با مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده

بهزاد دهنوی

رئیس اداره مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده
انجمن مرکزی اولیا و مربیان

مقدمه

تا در بحران‌ها و گذار از دوره‌های رشد مورد حمایت قرار گیرند و مشکلات خود را با دقت، بررسی کنند و برای آن‌ها راه‌حل‌هایی بیابند. مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده انجمن اولیا و مربیان می‌کوشند تا با به‌کارگیری نیروهای مجرب و متخصص و جلب اعتماد مراجعان زمینه‌های برخورداری آن‌ها را از خدمات راهنمایی و مشاوره بیش از پیش فراهم کنند. در حال حاضر، نزدیک به ۸۵۰ نفر مشاور و روان‌شناس بالینی با مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های مشاوره و روان‌شناسی که از نیروهای رسمی شاغل در آموزش و پرورش هستند، در این مراکز به ارائه خدمات مشغول‌اند.

هدف مراکز

هدف اصلی از راه‌اندازی مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده، کمک به حفظ تعادل و استحکام خانواده‌ها، تأمین سلامت روانی

تشکیل مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده وابسته به انجمن اولیا و مربیان با استناد به بند ۳ ماده ۲ اساسنامه مصوبه شورای عالی وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۶۷، با هدف فراهم نمودن امکانات و تأسیس مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده برای رسیدگی به مشکلات تحصیلی، تربیتی و خانوادگی دانش‌آموزان، در دستور کار انجمن اولیا و مربیان قرار گرفت. در راستای تحقق مورد مذکور، از سال ۱۳۷۱ مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده با تأسیس شش مرکز در سطح کشور، به‌طور رسمی فعالیت خود را در آموزش و پرورش آغاز کرد به‌طوری که در حال حاضر با دارا بودن ۲۴۶ مرکز در سطح کشور مشغول به ارائه خدمات مشاوره‌ای به خانواده دانش‌آموزان است.

هدف مشاوره، فراهم آوردن محیطی است که مراجعان را به زندگی پربرتر و رضایت‌بخش‌تر سوق دهد و به آن‌ها کمک کند تا احساسات، افکار و توانایی‌های درونی خود را بهتر بشناسند

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماهنامه و ده شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

رشد کودک برای دانش‌آموزان ابتدایی و پایه اول دوره آموزش ابتدایی

رشد نوجوان برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره آموزش ابتدایی

رشد دانش‌آموز برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره آموزش ابتدایی

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

رشد نوجوان برای دانش‌آموزان دوره آموزش متوسطه اول

رشد جوان برای دانش‌آموزان دوره آموزش متوسطه دوم

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

رشد آموزش ابتدایی • رشد تکنولوژی آموزشی

رشد مدیریت مدرسه • رشد معلم

مجله‌های بزرگسال و دانش‌آموزی تخصصی

(به صورت فصل‌نامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

- رشد جهان آموزش متوسطه اول (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه اول)
- رشد جهان آموزش متوسطه دوم (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم)
- رشد آموزش قرآن • رشد آموزش هفتاد و سه سالگی • رشد آموزش زبان و ادب فارسی • رشد آموزش هنر • رشد آموزش مشاوره مدرسه • رشد آموزش تربیت بدنی • رشد آموزش علوم اجتماعی • رشد آموزش تاریخ • رشد آموزش جغرافیا • رشد آموزش زبان • رشد آموزش ریاضی • رشد آموزش فیزیک • رشد آموزش شیمی • رشد آموزش زیست‌شناسی • رشد آموزش زمین‌شناسی • رشد آموزش فقه و حقوقی و کار والدین • رشد آموزش پیش‌دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران، مربیان، مشاوران و کارکنان مراکز آموزشی، دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دبیران دانش‌گاہ‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شود.

• نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۱۲۶۶ دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی.
 • تلفن و فاکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۳۷۸

- عاطفی و اخلاقی اعضای آن و تربیت نسلی سالم و پویاست.

وظایف مراکز

۱. ارتقاء سطح بینش و معلومات خانواده‌ها به منظور پیشگیری از بروز اختلافات و مشکلات خانوادگی، تحصیلی و تربیتی فرزندان از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی و جلسات پرسش و پاسخ برای اولیا.
۲. کمک به حل مسائل و مشکلات خانوادگی، تربیتی و تحصیلی فرزندان از طریق ارائه خدمات مشاوره‌ای.
۳. ارائه خدمات مکمل از قبیل مشاوره مذهبی، روان‌درمانی، روان‌سنجی، مددکاری اجتماعی و ارجاع خانواده‌ها و مراجعان به افراد ذی‌صلاح و سایر مراکز تخصصی.

نوع خدمات مراکز

خدماتی که مراکز راهنمایی و مشاوره، خانواده برای مراجعان ارائه می‌کنند شامل موارد زیر است:

مشاوره خانواده، مشاوره پیش از ازدواج، مشاوره فردی، مشاوره گروهی، مددکاری، روان‌سنجی و اجرای آزمون‌های روانی، مشاوره مذهبی، مشاوره حقوقی.

نحوه اداره مراکز

اداره این مراکز به صورت خودگردان است و چون از بودجه آموزش و پرورش و نیروی موظفی استفاده نمی‌کنند، ناگزیرند برای تأمین حق الزحمه مشاوران و عوامل اجرایی حق مشاوره ناچیزی که در بعضی مناطق گاهی تا یک سوم تعرفه مشخص شده سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور است، از مراجعان دریافت کنند.

نحوه ایجاد مراکز و جذب مشاوران

مجوز ایجاد این مراکز صرفاً با درخواست مناطق آموزش و پرورش با رعایت استانداردها و پس از بررسی‌های لازم به نام منطقه

آموزش و پرورش به مدت پنج سال صادر خواهد شد. مشاوران و مدیر مرکز هم با معرفی مناطق آموزش و پرورش و پس از قبولی در مصاحبه ابلاغ خود را از انجمن مرکزی اولیا و مربیان دریافت می‌کنند.

آمار مراکز

تعداد مراکز مشاوره خانواده در سال تحصیلی ۹۲-۹۱، ۹۱، ۱۸۹ مرکز بود اما با رویکرد جدید در انجمن اولیا و مربیان، با وجود مشکلات مالی در آموزش و پرورش مناطق، به همت رؤسای گروه انجمن اولیا و مربیان، کارشناسان انجمن و رؤسای مناطق ۴۰ مرکز جدید در کشور ایجاد شد که بیشترین مراکز جدید در استان‌های خراسان‌های رضوی (با ۲۲ مرکز) و اصفهان (با ۶ مرکز) قرار دارند. در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ نیز استان‌های مازنداران، خوزستان و کهگیلویه و بویراحمد در ایجاد مراکز جدید پیش‌تاز بوده‌اند.

فراوانی مراجعان

مراکز مشاوره خانواده، در سال ۱۳۹۲ به ۶۹ هزار نفر از دانش‌آموزان خدمات مشاوره ارائه داده‌اند. در این میان مرکز راهنمایی و مشاوره، خانواده منطقه پنج تهران بیشترین خدمات را ارائه داده است.

شورای جامع آموزش و مشاوره خانواده

برای اینکه خدمات مراکز مشاوره خانواده مبنای علمی داشته باشد، شورایی علمی به نام «شورای جامع آموزش و مشاوره خانواده در انجمن مرکز ایجاد شده است که به برنامه‌ریزی، نظارت و تعیین استانداردهای مشاوره و پیش‌بینی آموزش‌های لازم برای مشاوران اقدام می‌نماید.

در پایان از خانواده‌ها، مشاوران و مدیران مراکز تقاضا می‌کنیم که نظرات ارزشمند خود را برای ارائه خدمات هرچه بهتر این مراکز به خانواده‌ها به نشانی زیر ارسال کنند.

payvand @ medu.ir